

13.12. Statsamterne

13.12.01. Statsamterne (*Driftsbev.*)

Statsamterne er selvstændige regionale forvaltningsenheder, der kan forestå opgaver for Indenrigsministeriet og andre ministerier, som uden at råde over egnede regionale organisationer har behov for at få udført opgaver i lokalt eller regionalt regi.

De 15 statsamter henhører budgetmæssigt og organisatorisk under Indenrigsministeriet og udfører en række opgaver for Indenrigsministeriet. Statsamternes vigtigste opgaver udføres dog for Justitsministeriet og Socialministeriet. Statsamterne varetager desuden opgaver for Sundhedsministeriet, Boligministeriet m.fl. Københavns Overpræsidium varetager statsamtsopgaver i Københavns Kommune bortset fra tilsyn med kommunen og sociale nævnssager.

I tilknytning til Indenrigsministeriets lovgivningsområder træffer statsamterne afgørelse om meddelelse af opholdsbevis til EF/EØS-borgere (bkg. 690 17/8 95) og opholdstilladelse til udenlandske adoptivbørn (bkg. 689 17/8 1995).

Statsamterne er desuden sekretariat for tilsynsrådene, som fører tilsyn med primærkommunerne i hvert amt. Hovedopgaverne består af et legalitetstilsyn, hvor sager tages op på baggrund af en klage eller af egen drift. Herudover foregår der en omfattende vejledning af kommuner og borgere.

Syv statsamter varetager civilregionsopgaver, idet seks statsamtmand og Overpræsidenten i København er udpeget som ledere af civilregionerne i medfør af beredskabsloven. Seks statsamter varetager lokal værnepligtsadministration med sessionsafholdelse.

Inden for Justitsministeriets lovgivningsområde behandler statsamterne et stort antal person- og familieretlige sager. Det drejer sig først og fremmest om sager vedrørende separation og skilsmisse. Statsamterne fastsætter endvidere ægtefællebidrag og bidrag til børn født i og uden for ægteskab. Statsamterne fastsætter desuden samvær og godkender aftaler om forældremyndighed. Også i forbindelse med ægteskabs indgåelse har statsamterne visse beføjelser. Statsamterne behandler anerkendelse af faderskab til børn født uden for ægteskab, er anmeldelsesmyndighed vedrørende fælles forældremyndighed og varetager opgaver omkring børnesagkyndig rådgivning, jf. § 28 i lov om forældremyndighed og samvær. Statsamterne varetager desuden navnesager, sager om fri proces, indfødsret og værgemål. Statens udgifter til værgederlag afholdes over hovedkonto § 13.12.06. Værgederlag.

Inden for Socialministeriets område yder statsamterne (uden for Københavns og Frederiksberg Kommuner) sekretariatsmæssig bistand til de sociale nævn. Opgaverne reguleres primært i lov om social service, lov om aktiv socialpolitik og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område. De sociale nævn behandler klager over kommunale afgørelser efter den sociale lovgivning, ligesom de varetager rådgivnings- og vejledningsindsatsen overfor kommuner og amtskommuner.

I forhold til Boligministeriets lovgivningsområder er statsamterne klageinstans for kommunernes administration af bygge-loven (bortset fra sager i Københavns og Frederiksberg Kommuner). Endelig er der i Københavns og Århus amter etableret en forsøgsordning vedrørende husordensovertrædelser, som udløber ultimo 2000.

Under Sundhedsministeriets område træffer statsamterne afgørelse i klager over behandlingen af de psykiatriske patienter i de psykiatriske patientklagenævn. Klagesagsbehandlingen omfatter klager over tvangsbehandling, tvangsfiksering, tvangsendlæggelse og -tilbageholdelse.

Indenfor Forskningsministeriets område varetager statsamterne klagesager om udstedelse af påbud om fælles udnyttelse af master til radiokommunikationsformål.

Alle de nævn og råd, der er omtalt foran, har statsamtmanden som formand og statsamtet som sekretariat.

Der er adgang til overførsel af driftsbevillinger mellem hovedkontiene 11.01. Departementet, 11.02. CPR-administrationen, 11.03. Militærnægteradministrationen, 11.15. Udlændingestyrelsen og 12.01. Statsamterne.